C.S (M) 09

№ 000246

D-DTN-J-HVB

GUJARATI

Paper II

(Literature)

Time Allowed : Three Hours

Maximum Marks : 300

INSTRUCTIONS

Candidates should attempt questions 1 and 5 which are compulsory, and any THREE of the remaining questions, selecting at least ONE question from each Section.

The number of marks carried by each question is indicated at the end of the question.

Answers must be written in Gujarati.

SECTION A

1. નીચેનામાંથી કોઈપણ *ત્રણ* અંશોનું સંદર્ભસહિત વિવરણ કરો. *20×3=60*

(a) "કર્મ તણી આશે રહે તે કાયર કે'વાય રૂડા પુરુષે કરવો ઘટે કર્મોદ્યોગ પિવાય."

(b) "વચને પ્રીત વિવેક, એવા મિત્ર અનેક છે છાતીરંજન છેક, એક જ જડે અનેક માં."

(c) "ઓ મારી માપડી ! અહીંયાં પણ મારી વિશુદ્ધિ તેં સાચવી ?"

(d) "છો લાખવાર દયાલુ દેવ મનુષ્ય કુન્દનને કસે."

2. 'અખેગીતા' માં જોવા મળતાં માયાનાં સ્વરૂપની સવિગત સમીક્ષા કરો. *60*

3. 'રાઈનો પર્વત' નાટકનાં પ્રેરક અને ચાલક બળ જેવાં રાઈ અને જાલકાના નીતિ વિચારોની સદૃષ્ટાંત પરિચય આપો. *60*

4. ટૂંક નોંધ લખો : *15×4=60*

(a) 'વસંત વિલાસ' માં જીવન ઉલ્લાસનાં ચિત્રો.

(b) 'સુદામાચરિત્ર' માં આખ્યાનકાર પ્રેમાનંદનું વર્ણનકૌશલ.

(c) 'મારી હકીકત' — એક સત્યપ્રેમી સાહસવીરની આત્મકથા.

(d) 'પૂર્વાલાપ' નાં સ્નેહ અને મૈત્રી પ્રેરિત ઊર્મિકાવ્યો.

SECTION B

5. નીચેનામાંથી કોઈપણ *ત્રણ* અંશોનું સંદર્ભસહિત વિવરણ કરો. *20×3=60*

   (a) "સમસ્ત આત્મચૈતન્યનો ઉત્કર્ષ અનુભવાવવો એ કાવ્યનું કામ છે."

   (b) "મનના મોરલા મનમાં રમાડવા ને એમ મનખો પૂરો કરવો !"

   (c) "તું રિકત થૈ સભર થા
   ત્યજીને તું પામ."

   (d) "કવિની પ્રતિભા અનસૂયા જેવી છે એ ત્રણેય કાળને બ્રહ્મા, વિષ્ણુ કે શિવની જેમ પોતાને ખોળે રમાડે છે."

6. કાળપ્રધાન નવલકથા તરીકે 'માનવીની ભવાઈ'નું મૂલ્યાંકન કરો. *60*

7. 'સપ્તપદી' કાવ્યસંગ્રહમાં એકકેન્દ્ર થવા મથતા વ્યક્તિત્વની પ્રક્રિયા કઈ રીતે વ્યક્ત થઈ છે તેની સદૃષ્ટાંત સમીક્ષા કરો. *60*

૪. ટૂંક નોંધ લખો : 15×4=60

(a) 'હિંદસ્વરાજ' માં ગાંધીજીએ ચર્ચેલી તત્કાલીન શિક્ષણ પદ્ધતિ.

(b) 'પાટણની પ્રભુતા' માં સત્તાસંઘર્ષ અને પ્રણયકથાની સમાંતર ગૂંથણી.

(c) સૌરાષ્ટ્રની રસધાર ભા.૧.માં વર્ણભેદ અને વર્ગભેદને લોપતી કથાઓની વિશેષતાઓ.

(d) 'ધ્વનિ' કાવ્યસંગ્રહમાં વતનપ્રીતિ અને સતીતપ્રીતિનાં કાવ્યો.